

Ecologische welvaart

KATIA NAUWELAERTS

Katia is een van de boegbeelden van Jong Agalev. Als we haar vragen wat *welvaart* voor haar betekent, antwoordt ze zonder aarzelen: "Tevreden zijn met wat je hebt." Volgens Katia sluit *ecologische welvaart* materiële welvaart niet uit maar legt het als het ware bijkomende voorwaarden op. Zowel de belasting op het milieu als de belasting op de mens zelf zou zo klein mogelijk moeten zijn. "Veel mensen werken zich te pletter om een zekere vorm van materiële welvaart te kunnen bereiken, maar verliezen daardoor een kostbaar goed: tijd. Ecologische welvaart betekent dat je tijd kunt nemen voor jezelf, voor je vrienden, voor je familie, dat je je af en toe kunt losmaken van de alledaagse verplichtingen. Daarom vind ik het zeker geen teken van welvaart dat je via een GSM altijd en overal bereikbaar bent voor anderen".

"Ecologische welvaart roept bij mij ook een beeld op van verantwoordelijkheid", mijmert Katia. "Het volstaat niet om de burgers inspraak te geven, ze moeten ook hun verantwoordelijkheid concreet kunnen opnemen. Een goed voorbeeld zijn de buurtcontracten in Antwerpen, waardoor de mensen meer zorg besteden aan hun woonomgeving". Katia wil dat de mensen terug fier zijn op wat ze hebben, individueel en in groep.

Solidariteit met andere groepen in de samenleving en andere delen in de wereld vindt ze ook een belangrijk gegeven. "Zolang je niet op eigen benen staat, is solidariteit een vrijblijvend begrip. Eens je werkt, een eigen huis hebt, een eigen auto, dan ligt solidariteit minder voor de hand. Sommigen zitten vastgeroest in een opgelegd stramien en proberen met alle middelen te beantwoorden aan de verwachtingen van hun omgeving. Een appartement aan zee en elk jaar op skivakantie kunnen gaan, is dat nu echt hét einde?"

Daden spreken meer dan woorden

TINE HEYSE

Wie kent er Tine Heyse niet? Een uitermate energieke dame, specialiste als het op energiebesparing aankomt. Decreten en resoluties mee voorbereiden voor onze parlementaire fracties, een hoofdstuk *energie* schrijven voor het *Handboek Lokale Agenda 21*, mensen in de partij met vragen verder helpen... Ze doet het allemaal, in haar vrije tijd. Vanwaar die microbe, Tine? "Toen ik nog bij Greenpeace werkte, boog ik me over het broeikaseffect, waardoor ik automatisch ook met energie bezig was. Ik vind het energievraagstuk een *leuk* vraagstuk. Het probleem is heel duidelijk. Technisch en economisch bekeken bestaat er een volwaardig alternatief dat de samenleving eigenlijk minder geld kost en evenveel, zo niet meer, jobs oplevert. Wat mij dan fascineert is: hoe komt het dat zo'n alternatief dan toch niet wordt uitgevoerd? Dan zit je in een kluwen van belangen en barrières. Mijn verontwaardiging daarover is zo groot dat ik gewoon niet wil opgeven."

Recent heeft Tine haar eigen woonst, een rijhuis in Gent, ingrijpend verbouwd. Gaat iemand die zo met energie bezig is verder dan de gemiddelde Vlaming? "Wij zijn geen heiligen hoor", zegt ze haast verontschuldigend, "maar naar Vlaamse normen gaan we toch wel ver". Voorbeelden? "Om te beginnen de keuze van ons huis: een rijhuis in de buurt van het station. Een bewuste keuze die met zuinig energie- en ruimtegebruik te maken heeft. En door de ligging hebben wij ook geen auto nodig." En de verbouwing zelf? "Wij hebben ons huis zeer goed geïsoleerd. Wij kozen bijvoorbeeld voor *superglas*, wat twee tot drie keer beter isoleert dan gewoon dubbel glas en nauwelijks meer kost. Of onze vloerisolatie, die hebben we vrij dik laten aanleggen. De mensen die het moesten uitvoeren wilden maar de helft leggen. *Allee, ge overdrijft toch*, zeggen ze dan. Maar het leuke is dat mensen die bij ons komen, zien dat we de volledige benedenverdieping met één klein aardgaskacheltje verwarmen en toch geen kou lijden. Zo hebben wij al verschillende mensen kunnen motiveren om ook stappen te zetten".

En het prijskaartje? "Ik schat de extra isolatie (boven de norm) op 50 à 60.000 frank. Voor onze aardgaskachel betaalden we 70.000 frank. Centrale verwarming kost al gauw 200.000 frank. Voor de prijs moet je het dus zeker niet laten, integendeel. We stonden voor de uitdaging om dingen die we verkondigen ook zelf toe te passen en we merken dat we nu gemakkelijker mensen kunnen overtuigen. Daden spreken nu eenmaal meer dan woorden!"

Ooit al aan auto-delen gedacht?

MIEKE BARBRY

Op het ogenblik dat de vraag voor dit stukje in mijn bus valt, is elke *begoede* burger zijn eigen autovakantie aan het voorbereiden. Over auto-delen valt dan weinig te vertellen. Als ik onder vakantiegangers vertel dat ik zelf geen auto bezit maar die deel met zestien andere gezinnen, vallen de monden open. Auto-delen kan: in Duitsland, in Amsterdam, maar bij ons? In Brugge is het initiatief ontstaan onder impuls van het garagecollectief De Krikker en de Volkshogeschool. Met zijn zestienen delen we wat in onze maatschappij doorgaat voor het *gouden kalf*.

Liever twee auto's dan één. En ik, neen, ik mis *mijn* auto(kalf) niet. Ik deel mijn auto graag met andere medegebruikers die net zoals ik maar af en toe de auto willen gebruiken of die door omstandigheden echt nodig hebben. Onze voorkeur blijft in ieder geval uitgaan naar het openbaar vervoer of de fiets.

Auto-delen is voor het milieu een erg goede zaak, vooral omdat men gaat nadenken over het gebruik en dus niet zomaar voor elke verplaatsing de auto instapt.

Ook een intensiever gebruik van het openbaar vervoer is niet alleen een individuele ervaring maar vertaalt zich in een collectieve oproep naar de NMBS en De Lijn om zorg te dragen voor meer en betere verplaatsingen.

Auto-delen zou in elke stad ondersteuning moeten krijgen van het stadsbestuur. Beleids mensen die echt werk willen maken van het milieu kunnen dat hard maken door dergelijke initiatieven te steunen, bijvoorbeeld onder de vorm van subsidies of door het project te promoten in eigen (stads)bladen.

Auto-delen is een jong initiatief dat wijst op een veranderende mentaliteit en ons denken rond autobezit grondig verandert. Het is en blijft een uitdaging die meer politieke steun verdient.

Een stedelijke ecologisch centrum

POL D'HUYVETTER

Pol D'Huyvetter is een milieuactivist van het zuiverste type. Met de milieuvereniging *Voor Moeder Aarde* voert hij over de hele wereld een niet-aflatende strijd tegen kernenergie. Nu start hij met een stedelijk ecocentrum in Gent. Korter bij huis, Pol? "Als mijn kleinkinderen mij ooit naar mijn concrete bijdrage vragen, heb ik tenminste een antwoord klaar", zegt hij. "Het is tijd dat we onze verantwoordelijkheid voor het milieu opnemen. Als het op duurzame ontwikkeling aankomt, hebben we in ons land een enorme achterstand in te halen. Met het Gents Ecologisch Centrum willen we aantonen dat we voor onze energievoorziening nauwelijks fossiele brandstoffen nodig hebben, en dat zon, wind en water het grootste deel van de behoeften kunnen dekken." Het ecocentrum krijgt echt een voorbeeldfunctie, een educatief demonstratieproject van jewelste. Alles aan het huis wordt ecologisch, van de energievoorziening tot de bouwmaterialen. "En we hopen op termijn ook heel wat organisaties en bedrijven te huisvesten: een biologisch eet- en theehuis, een biologische versmarkt, een ecowinkel, Taxi-stop, een ecoleembedrijf, het zonne-energiebedrijf Endless Energy, de volkshogeschool Elcker-Ik,..." Dergelijke projecten bestaan al wel. "Maar wij zijn de eersten om te bewijzen dat het ook midden in de stad kan".

Niet wachten, maar doen. Dat is het devies van Pol D'Huyvetter. "We gaan aandelen uitgeven om ons project te financieren. Tegen zesduizend frank per stuk. We zijn nu op zoek naar nieuwe aandeelhouders om dit pilootproject te realiseren."

*Gents Ecologisch Centrum
Lange Steenstraat 16/d
9000 Gent
tel (09)233 84 39*

Lachend op de fiets

JONATHAN DEMULDER

Jonathan Demulder is een rasechte fietskoerier, in Antwerpen dan nog wel. Hij werkt al anderhalf jaar op zelfstandige basis voor onder andere Eco Bike, een fietskoerierbedrijf met activiteiten in Antwerpen, Brussel en Gent. "Ik breng in opdracht van firma's allerlei pakjes en papieren rond zoals scheepvaart-documenten, reisdocumenten of filmmateriaal voor grafische ontwerpers. Met de fiets doen wij tripjes van maximaal 10 kilometer in Antwerpen en omgeving (Wilrijk, Mortsels, Deurne...). Dagelijks toch goed voor in totaal een 100 kilometer. Langere afstanden verzorgen we met de motor."

Waarom hij fietskoerier geworden is? "Via een vriend ben ik bij bedrijven zoals Eco Bike terechtgekomen. Het trekt mij aan, het is geen klassieke nine-to-five job. En het fietsen komt er zeker bij. Ik ben de hele dag buiten, ik zie heel veel, ik leer veel mensen kennen. En het is heel goed voor de conditie." Het milieuvriendelijk aspect van zijn werk staat bij Jonathan hoog in het vaandel. "Ik kan tenminste mijn boterham verdienen zonder mee te werken aan de luchtvervuiling", zegt hij gedreven. Slecht weer, dat kan Jonathans dag niet vergallen. "Maar het verkeer is het grote struikelblok in Antwerpen. Automobilisten houden echt geen rekening met fietsers, met de fietsvoorzieningen is het slecht gesteld – al is er verbetering merkbaar – en op warme dagen krijg je veel viezigheid binnen."

Jonathan ziet de toekomst zonnig in. "In ons land staat het *fietskoerieren* nog in de kinderschoenen, maar grote wereldsteden zoals Londen, New York, Parijs en Amsterdam kennen het verschijnsel al langer. Het is een job met toekomst. Het verkeer in onze steden zal op een gegeven moment zo strop zitten, dat je met de wagen niet meer voor- of achteruit kan. Met de fiets ben ik nu al sneller dan de auto. Ik kan overal door en er zijn nu ook veel straten voor de fiets in beide richtingen toegankelijk, waar de auto een omweg moet maken. Nee, met de wagen zou mijn werk véél moeilijker zijn."